

รายงานผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ
(Professional Learning Community)
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

กลุ่ม “PLC Business Team”

วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอแนวทางในการดำเนินงานของกลุ่ม "PLC Business Team" ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องผู้เรียนไม่สามารถออกแบบและจัดวางตำแหน่งภาพในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการสร้างสื่อการเรียนการสอนออนไลน์ จากความร่วมมือของครูประจำวิชา และเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการปฏิบัติด้วยกระบวนการ PLC เพื่อแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรม รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตามและประเมินผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยสารพัดช่างยะลา ของครูผู้สอนในสถานศึกษา

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้ จะเกิดประโยชน์ต่อผู้ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้สนใจทั่วไป ในการนำไปใช้เพื่อศึกษาเรียนรู้สร้างความเข้าใจและปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

กลุ่ม "PLC Business Team"

ผลการดำเนินงานกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

๑. หลักการและเหตุผล

ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning community : PLC) หมายถึง การรวมกลุ่มกันของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ในลักษณะของชุมชนเชิงวิชาการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๘)

จากผลการวิจัยของ สุรพล ธรรมรัตน์ (๒๕๕๓) ยืนยันว่าการดำเนินการในรูปแบบ PLC นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยมีผลดีทั้งต่อครูผู้สอนและนักเรียน ในแง่ผลดีต่อครูผู้สอน พบว่า PLC ส่งผลต่อครูผู้สอนกล่าวคือลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในงานสอนของครู เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแข็งขัน จนเกิดความรู้สึกว่า ต้องการร่วมกันเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน นักศึกษา ถือเป็นพลังการเรียนรู้ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น รวมทั้งเข้าใจบทบาท และพฤติกรรมการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ซึ่งจะเกิดจากการคอยสังเกตอย่างใส่ใจในแง่ของผลดีต่อผู้เรียนพบว่า PLC สามารถลดอัตราการตกซ้ำชั้น และจำนวนชั้นเรียนที่ต้องเลื่อนหรือชะลอการจัดการเรียนรู้ให้น้อยลง อัตราการขาดเรียนลดลงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ประวัติศาสตร์และวิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด สุดท้ายคือมีความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิหลังไม่เหมือนกันลดลงอย่างชัดเจน

จากการศึกษาประโยชน์ของกระบวนการดังกล่าว ผู้จัดทำจึงเกิดความคิดที่จะนำกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ปัญหาการจัดการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน และร่วมกันพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น โดยได้เริ่มดำเนินกิจกรรมกับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน คือ “การจัดการเรียนการสอนไม่ครอบคลุมตามเนื้อหาการเรียนรู้ โดยมีการแบ่งกลุ่มนักเรียน แบ่งเวลาเรียน ทำให้เวลาเรียนในห้องเรียนน้อยลง ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่ครอบคลุมตามเนื้อหาการเรียนรู้

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการฟังและเห็นคุณค่าของการเป็นผู้ฟังที่ดี
๒. เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่สูงขึ้น
๓. เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้ได้จากอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
๔. มีนวัตกรรมหรือคู่มือการใช้ที่มีความเหมาะสมและสร้างความสนใจของผู้เรียน

๓. วิธีการดำเนินงาน

➤ แนวทางการปฏิบัติกิจกรรมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

๑. แบ่งกลุ่มย่อย ตามความเหมาะสม
๒. ให้แต่ละกลุ่มคิดแนวทางแก้ไขปัญหา ๑ เรื่องจากประเด็นต่อไปนี้
  - ๒.๑ ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน ๑ เรื่อง/กลุ่ม

๒.๒ ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนของครู หรือเทคนิควิธีการสอนที่ครูควรพัฒนา
จำนวน ๑ เรื่อง/กลุ่ม

๓. จัดทำโครงการ/กิจกรรม การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

➤ กระบวนการของ PLC

ขั้นตอนที่ ๑ Community สร้างทีมครู

ขั้นตอนที่ ๒ Practice จัดการเรียนรู้ เช่นการวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ ร่วมกันออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนา และนำสู่การปฏิบัติ โดยมีการเปิดห้องเรียนเพื่อการสังเกตการณ์สอน

เครื่องมือในการประเมิน

- แบบนิเทศ แบบสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ ๓ Reflection สะท้อนคิดเพื่อการพัฒนาการปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ ๔ Evaluation ประเมินเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู

ขั้นตอนที่ ๕ Network Development สร้างเครือข่ายการพัฒนา

➤ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มตามกระบวนการ PLC

- Model Teacher หมายถึง ครูผู้รับภาระนิเทศ หรือ ครูผู้สอน

- Buddy Teacher หมายถึง ครูคู่นิเทศ หรือ ครูร่วมเรียนรู้

- Mentor หมายถึง หัวหน้าแผนกวิชา

- Expert หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญ เช่น ครู คศ.๓ นักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์

- Administrator หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา

- Recorder หมายถึง ผู้บันทึกรายงานการประชุม

๔. วัน เวลา สถานที่ ในการดำเนินงาน

ระยะเวลา : ตั้งแต่ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ – ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

สถานที่ : วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา”

๕. สรุปผลการดำเนินงาน

➤ ประเด็นด้านผู้เรียน

- นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนและสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากสื่อการสอน บทเรียนออนไลน์ และจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ครูแนะนำ ทำให้การจัดการเรียนการสอนครอบคลุมตามเนื้อหาการเรียนรู้

- นักเรียนมีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากกว่าปกติ มีความตั้งใจใฝ่หาความรู้ใหม่ ๆ ตรงกับระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำ ที่ปรึกษา และแนะนำแหล่งความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรเรียน ผู้เรียนสามารถทราบผลย้อนกลับของการเรียนรู้ความก้าวหน้าได้จาก E-Mail การประเมินผล การประเมินย่อย โดยใช้เว็บไซต์เป็นที่ทดสอบและการประเมินผลรวม ที่ใช้การสอบแบบปกติในห้องเรียน เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้เรียนเรียนจริงและทำข้อสอบจริงได้หรือไม่อย่างไร

- ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในทางที่เหมาะสม เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวนักเรียน เปรียบเสมือนเป็นตัวกรองที่คอยช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะข่าวสารหรือข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้รับรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

- นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรียนอย่างมีความสุขและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเองเพิ่มมากขึ้น

- นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์หลายประการ เช่น ได้พูดคุย ถกเถียง อย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น

➤ ประเด็นด้านกิจกรรม

- ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านสื่อเทคโนโลยี ICT ตลอดจนเอกสารประกอบการสอน เป็นลักษณะการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนออนไลน์ทำให้การเรียนการสอนครอบคลุมตามเนื้อหา

- ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านสื่อเทคโนโลยี ICT ตลอดจนเอกสารประกอบการสอน เป็นลักษณะการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

- ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์/การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้บรรยากาศการเรียนสอนดำเนินไปโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

➤ ประเด็นด้านครู

- ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือ คำปรึกษา และดึงศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจในการเรียน

➤ ประเด็นสื่อการสอน

- สื่อกิจกรรมและแหล่งการเรียนรู้มีความถูกต้องเหมาะสมมีประสิทธิภาพ (ด้านคุณภาพ)

- สื่อมีความเพียงพอเหมาะสม (ด้านปริมาณ)

- ผู้เรียน และผู้สอนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนได้ง่าย โดยจะใช้ web browser ใดก็ได้ ผู้เรียนสามารถเรียนจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใดก็ได้ และในปัจจุบันนี้การเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกระทำได้ง่ายขึ้นมาก และยังมีค่าเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่มีราคาต่ำลงมากกว่าแต่ก่อนอีกด้วย

- นักเรียนได้ใช้เครื่องมือที่ทันสมัยคือ เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสังคมออนไลน์ เมื่อได้ใช้หรือทำอะไรที่ตนชอบหรือถนัด จึงทำให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้าเรียนด้วยตนเองได้อย่างอัตโนมัติ ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นไปตามที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

➤ ประเด็นด้านบรรยากาศ

- การออกแบบบรรยากาศในห้องเรียนแบบออนไลน์ เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนให้ความสนใจใคร่รู้และพร้อมที่จะร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมมากขึ้น

๖. อภิปรายผลการดำเนินงาน

๖.๑ ผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการ

๑) มุ่งองค์ความรู้ นวัตกรรม และประเด็นความรู้ที่น่าสนใจ ที่เกิดขึ้นจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิกเครือข่าย ที่เป็นประโยชน์กับครู และครูสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม (สมาชิกเครือข่ายมีการนำไปใช้ได้ชัดเจน)

๒) มีร่องรอยการรายงานผลการนำองค์ความรู้ นวัตกรรม และประเด็นความรู้ที่น่าสนใจ ที่เกิดขึ้นของสมาชิกเครือข่ายไปใช้ตลอดระยะที่ดำเนินโครงการทุกครั้งที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยสมาชิกทุกคน

๓) ผู้สอนหลักและสมาชิกในกลุ่ม PLC สามารถนำผลการปฏิบัติการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มาอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิด โดยมีครูผู้สอนหลักเป็นผู้สะท้อนความคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ จุดเด่นและจุดที่ต้องพัฒนาในการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๒ ผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน / ครู / สมาชิกที่เข้าร่วมเครือข่าย PLC

๑) ผู้เรียนได้การเรียนรู้ตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ และมีความชัดเจนทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น และทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเกิดคุณลักษณะอย่างชัดเจน

๓) ผู้สอนได้รับความรู้และประสบการณ์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และผู้สอนได้รับนวัตกรรมและเริ่มวางแผนจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

๔) ผู้สอนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถนำนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับจากการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

๖.๓ คุณค่าที่เกิดต่อวงการศึกษ

๑) มีเครือข่ายที่ชัดเจน และการขยายเครือข่ายแล้วและมีความชัดเจน เป็นรูปธรรมและมีแนวโน้มการเกิดเครือข่ายเพิ่มขึ้น

๒) การร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ให้ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน โดยครูที่เป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทุกคนวางเป้าหมายร่วมกัน

๗. ผลที่เกิดจากการดำเนินงาน

๗.๑ ได้นวัตกรรมในการแก้ไขปัญหา

๗.๒ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น หรือเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตกลงกันได้

๗.๓ พฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นตามข้อตกลงที่ตั้งไว้

๗.๔ นำไปสู่การอบรมครูพัฒนาครู และรวบรวมส่ง เพื่อเก็บเป็นหลักฐานในการรายงานต่อไป

๘. ร่องรอย/หลักฐาน

๘.๑ แผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมบันทึกหลังการสอน

๘.๒ ภาพการพูดคุย ปรีक्षाกับสมาชิกกลุ่ม PLC

๘.๓ ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน

๘.๔ แบบสังเกตการณ์จัดการกิจกรรมการเรียนการสอน

๘.๕ ภาพการนิเทศการสอน

๙. บทเรียนที่ได้จากการดำเนินงาน

ครูผู้สอนได้สังเกตเห็นถึงปัญหาที่หลากหลายในห้องเรียน และพฤติกรรมของนักเรียนที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล รวมไปถึงเรียนรู้ที่จะหาแนวทางในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่แตกต่างกันผ่านการอภิปรายร่วมกันกับเพื่อนครูและนักเรียน

ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) เป็นกระบวนการที่มีประโยชน์และคุ้มค่า สะท้อนผลเชิงวิชาชีพ โดยการพูดคุยสนทนากันระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ ที่จะก่อให้เกิดผล

ทางบวกต่อการเรียนการสอนและคุณภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษา หรือช่วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

๑๐. สิ่งที่จะดำเนินการต่อไป

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์มาใช้ในการแก้ไขปัญหา และเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้สอนสามารถจัดเตรียมการสอนด้วยสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ โดยพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นแบบ distance learning การเรียนการสอนทางไกล ใช้สื่อการเรียนออนไลน์ เช่น Google Classroom , Google Site มาช่วยเพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียนปกติ และทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านทบทวนเนื้อหาย้อนหลังได้และยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา จึงต้องการเผยแพร่เทคนิคในการดูแลและบริหารชั้นเรียนให้กับเพื่อนครูในชั้นเรียนอื่น ๆ และผู้ที่สนใจต่อไป

๑๑. ปัญหา /อุปสรรค

การพบปะพูดคุยระหว่างครูผู้สอนประจำวิชาไม่ค่อยต่อเนื่องเท่าที่ควร เนื่องด้วยคาบสอนตรงกัน และในบางครั้งครูผู้สอนมีภาระนอกเหนืองานสอนมาก จึงไม่สะดวกในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๑๒. ข้อเสนอแนะ

ควรมีเครือข่ายออนไลน์เป็นสื่อกลางในการติดต่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูที่ทำงานร่วมกัน เช่น กลุ่ม Line หรือ Facebook และควรมีการวิจัยเพื่อหารูปแบบของบทเรียนออนไลน์ ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในระดับชั้นต่าง ๆ เพื่อรองรับการเรียนการสอน เพราะผู้เรียนแต่ละช่วงวัยมีด้านความรู้ และทักษะที่แตกต่างกัน